

Za Redakcją odpowiedzialny
Stanisław Bronikowski w Poznaniu.

Administracja, Ekspedycja i Biuro Redakcji przy placu
Wilhelmskim pod Nr. 15.

Dziennik Poznański
wydaje się codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Cena ogłoszeń (inzeratów):
za pierwszą linię 1 gr. 6 fen. — Reklamy
za pierwszą linię 3 gr. (incl. tłumaczenia).

Listy
do redakcji, administracji i ekspedycji winny być
frankowane.

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Przedpłata kwartalna
wycena w Poznaniu 7 marek 50 fen., w Państwie
niemieckim 3 mar. 13 fen., w Austrii 6 guldenów,
Francji 18 fr., w Anglii 12 mar. 50 fen., w Szwajczer-
landzie 16 fr., w Danii 13 mar. 20 fen., w Rosji
12 rubli, w Belgii 12 marek, w Turcji
12 piastów, w Ameryce 18 mar. 75 fen.

Przedpłata i ogłoszenia
przyjmują się w ekspedycji: przedpłata przysła-
na w monetach państwowych lub w papierze
ciężkiego niemieckiego, austriackiego, francuskiego
i belgijskiego. W innych krajach przysłać należy
za których pośrednictwem (choćby niemało) można
przesłać ogłoszenia do ekspedycji, Dziennik, Pozn.

Rękopisma
nadane redakcji nie zwracają się i nie są one
zwrotne.

Ajencje Dziennika Poznańskiego:

W Paryżu Librairie du Luxembourg, Rue de Tournon No. 16, pułkownik Raczkowski, Rue du Faubourg Poissonnière 33. Adam Ciburowski, Rue des Beaux arts 10. — W Hamburgu, Frankfurcie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wiedniu i Bazylei: Haasenstein & Vogler. — W Berlinie Rudolf Mosse, Jerusalemstrasse 48. A. Retzsch, H. Albrecht, Taubenstrasse 34. Internationale Annoncen-Expedition. „Invalidendank“ Behrenstr. 24 i Haack et Rabehl, Friedrichstr. 68. — W Bremie: E. Schlotte. — W Frankfurcie nad Menem Daube & Comp. — W Wrocławiu Daube, Haasenstein & Vogler i Mosse. — W Pleszewie: L. Zboralski.

POZNAŃ, 31 marca.

W tej chwili uwaga prasy niemieckiej zwrócona na konferencję biskupów pruskich w Fuldie, które wczoraj się rozpoczęły a trwać mają przez dwa dni. Posiedzenia będą tajne a odbywać się u jednego z kanoników. Celem konferencji jest podobno nowa ustawa o odjęciu biskupom i duchownym funduszów rządowych. Jaka będzie postawa zebranych biskupów w obec tego prawa, jakim będzie list pasterski wysłany do niższego duchowieństwa — pojednawczy czy prowokujący — czy i nad innymi sprawami naradzać się będą biskupi, czy nie powołają jakiej uchwały co do ogłoszenia ostatniej encykliki papieżkiej? — Otóż pytania, które sobie zadają dzienniki berlińskie. Zjazd obecny jest dziewiątym w przedciągu ostatnich sześciu lat. Na każdy z tych zjazdów, tak odzywa się Nat. Ztg., stosownie odpowiedziliśmy, bo wydaniem odpowiednich ustaw; niechaj się więc strzągną zgromadzeni; prawo, nad którym obradować będą, nie jest ostatniem z kategorii ustaw, wymierzonych przeciw uroszczeniom kurii rzymskiej. — Że tak jest, nikt zapewne o tym nie wątpi; usposobienie więc lub mniej pojednawcze duchowieństwa nie zapewne w tym nie zmieni i nie zmieni też systemu rządowego. — Według najświeższego telegramu zawiadzał naczelny prezes Śląska księcia biskupa dra Förstera od złożenia urzędu biskupiego. Powodem tego wezwania ma być nie tylko dotychczasowy opór, jaki stawiał biskup ustawom majowym, ale nadewszystko okoliczność — że w urzędowym piśmie wyraźnie odwołał się na ostatnią encyklikę.

Mimo wiadomości, potwierdzających dawniejsze już doniesienia, jakoby przetrwały się szereg karlistów dezererów, generałów, znużeniem wojaka, brakiem pieniędzy i amunicji, nie wierzymy, ażeby tak szybki miał być koniec wojny domowej, trapiącej Hiszpanię od lat tylu. Nie wiodąc w inne, ważniejsze może przyczyny, które z Hiszpanii zrobiły arenę niustającej anarchii, podnieśliśmy także należy, że póki zapanować nie może w Hiszpanii, jeśli nie przestaną istnieć wyjątkowe przywileje, tak zwane fueros. Urzyskanie przywilejów, jakie posiadają niektóre prowincje hiszpańskie, uniemożliwia utworzenie narodowego rządu, bo w państwie tworzy państwo. To też nie rozstrzygnięta jest jeszcze kwestja, pisał Journal des Débats, czy nie korzystniej byłoby dla Hiszpanii, gdyby prowadziła wojnę z dozwoleniem, w którejby powstanie zupełnie było przylumione, aniżeli gdyby miała nie wykorzystać, ale pozostawić zarodki powstania przez zatrzymanie zwycięstw i przywilejów, które pogodzić się nie dadzą z politycznym bezpieczeństwem państwa. Według telegramu z Santander, oczekiwany tam jest w tych dniach generał Loma. Ma on objąć dowództwo nad wojskami rozdzielonymi w prowincji Santander, na którą sposobą podobno napad karliści. — Rząd hiszpański przeznaczył sumę 11,000 tal. na wynagrodzenie szkół, jakie posiadał niemiecki bryg „Gustaw“.

Książę Milan, jak pisał Karlsru. Ztg., oświadczył reprezentantom mocarstw zagranicznych, zawiadamiając ich o rozwiązaniu skupiny, że nie zmienił polityki, która potrafiła sobie pozyskać sympatję europejskich. Krok zresztą energiczny księcia w kierunku do przodu był przyjęty przez ludność serbską — jeżeli wiara dać możemy temu, co donosi Neue Presse. Ludność z entuzjazmem ma go wreszcie przyjmować a 37 deputowanych wręczyło mu podobno adres dziękczynny.

Kardynałowie w Polsce.

(Ciąg dalszy. Zobacz nr. 69.)

Po śmierci kardynała królewicza Fryderyka dwóch biskupów polskich, Erazm Ciołek, biskup płocki, i Jan Janina, prymas arcybiskup gnieźnieński, starali się dla kardynała purpura. Pierwszy bawąc w Rzymie, kiedy Wincenty Przerębski, biskup płocki, przyjechał na kujawską katedrę roku 1503, wziął po sobie kardynałstwo, ale jeszcze biskupstwo swoje chciał zachować z pod metropolii gnieźnieńskiej. Gdy wieść o tym doszła do Polski, trzykrotnymi listami zakazywał mu król surowo, by porzucił zamiary swoje, nie podchodził, które było plebejzowskie, ale z nauki polityki, które miały, nie chciał odstąpić od raz po raz wyrażanych myśli. Jeszcze z Erazmem rzecz skończona była, kiedy na sobór laterański przybył do Rzymu Jan Łaski, prymas arcybiskup gnieźnieński, roku 1513. Mądrością i pięknymi mowami świetnie zalecił, że na soborze, uzyskał od Papieża Leona X. dla siebie i następców swoich tytuł Legatus natu, i namowy życzliwych a przychylnych mu dyplomatów zachęcił go do zrobienia pewnych kroków kardynalskiego kapelusza. O tym gdy dowiedział się Erazm, jak przedtem Erazmowi tak teraz Łaskiemu kardynał starał się o tę godność, a do kardynała Achillea Grassego napisał, — że taki zaszczyt udzielony Łaskiemu sprawiłby wiele zamieszania i kłótni w państwie. Właściwie wiele zamieszania i kłótni w państwie. Zdobrego króla usłuchał Łaski i bez kapelusza kardynalskiego wrócił do kraju 1517 roku. Nie tak było z Łaskiem; ten bowiem długo jeszcze mimo zakazów

W dniu 29 bm. odbył się w Paryżu pogrzeb Edgara Quineta. Nad grobem przemawiali Wiktor Hugo, Gambetta, Laboulaye i Brisson.

Sprawozdania poselskie.

P. Erazm Parczewski, poseł z powiatu świeckiego na parlament niemiecki, zamierza, jak wiadomo czytelnikom naszym, zdawać sprawę z czynności Koła polskiego. Nie poprzestaje on w tej mierze na jednym tylko zebraniu, lecz przekonany o korzyściach takich sprawozdań, — zda je w trzech miejscach powiatu świeckiego, a mianowicie:

W dniu 4 kwietnia w Lubiewie;
W dniu 18 kwietnia w Zbrachlinie;
W dniu 25 kwietnia w Osiu.

Nie możemy jak tylko szczerze przyklasnąć takiemu postępowaniu szanownego posła i takiemu zdrowemu pojmowaniu obowiązków poselskich i obywatelskich. Praca tego rodzaju na marne nie wyjdzie — przez nią zwiększy się niechybnie koło świadomych obywateli a z tym samym obrońców narodowości naszej, która zwłaszcza w tej chwili zagrożona jest jak nigdy dotąd. Mając też to na względzie i pragnąc zwiększyć koło obrońców narodowego naszego bytu, odzywaliśmy się już nieraz domagając się, aby wszyscy posłowie nasi po każdej kadencji sprawę z swych czynności zdawali. Niestety, tak głos nasz, jak innych pism tutejszych polskich nie został należycie uwzględniony. Posłowie z Prus Zachodnich śnać inaczej jak z Księstwa na rzecz tę się zapatrują. Widać oni, że zastęp większych właścicieli, że zastęp inteligencji codziennie niemal się zmniejsza, ztąd też starają się o wytworzenie od dołu, że tak powiemy, tego ubytku, który u góry ma miejsce. Czyżby u nas w Księstwie było inaczej? Czyż nie widzimy, jak co chwila niemal szeregi obrońców narodowości naszej szczupleją, i czy z drugiej strony nie widoczna, iż cała masa ludu naszego, która dotąd w letargu politycznym spoczywała, taknie gorączkowo objaśnienia stosunków, pośród jakich żyje, niebezpieczeństw, jakie jej narodowemu istnieniu zagrażają. Dowodem tego pomiędzy innymi są te tysiące egzemplarzy broszur: Bieda narodu polskiego i Sprawa polska, które lud rozebrał pomiędzy siebie i skwapliwie odczytał, a rozebrał bez żadnej sztucznej agitacji, bez żadnych nawoływań. — O ileżby więcej i skuteczniej podziało na niego słowo żywe! Czyżby więc to samo nie powinno spowodować posłów naszych do wniesienia pomiędzy tych maluczkich i podniesienia ich do świadomości obowiązków obywatelskich i objaśnienia im chwili obecnej? Czyż wreszcie wyborcy nie mają prawa dowiedzenia się od swych man-

dataryuszów, jak się wywiązali z powierzonych im obowiązków? Kwestja to jasna i zbyt prosta a jednak wiadomo nam, że niektóre komitety wyborcze w imieniu wyborców odzywały się do swych posłów z prośbą o zdanie im sprawy, a przecież dotąd nadaremnie. Panowie posłowie nie raczyli im nawet odpowiedzieć. — Zdaniem naszym wyborcy nie powinni się zrażać dotychczasową odmową, lecz dopominać się o to natęczywie, do czego mają prawo, a przekonani jesteśmy, że skutek nastąpi.

Jeszcze słowo tylko. Uznajemy najzupełniej zasługi posłów naszych, którzy na tym ciernistym polu, jakim bezwzględnie są sejmy w Berlinie, bronią narodowości naszej — a bronią w ogóle z talentem i odwagą; za usługę tę ich wysoce cenimy, ale w interesie ich samych, w interesie nadewszystko sprawy narodowej i jej przyszłości pragniemy, by zaśluga ta była całkowita, a będzie nią, jeżeli nie poprzestając na działaniu parlamentarnym, zwoływać będą sejmiki relacyjne i na nich zdawać sprawę z swych czynności poselskich.

Wiadomości urzędowe.

Król nadał tajnemu radcy regencyjnemu i burmistrzowi dr. Tessmannu w Greifswaldzie król. order koronny drugiej klasy a mianował nadburmistrza Selke w Elblągu w skutek wyboru radcy reprezentanta miasta Królowca pierwszym burmistrzem miasta Królowca z tytułem „nadburmistrza“ na prawem przepisany przeciąg lat dwunastu.

Korespondencje Dziennika Pozn.

Paryż, 28 marca.

(Śmierć p. Edgar Quinet. — Agricol Perdigier i Amédée Achard. — Polityka: upór p. Buffet, obietnica p. Dufaure. — Listy T. Lenartowicza o Adamie Mickiewiczu. — Alleluja.)

S. E. Wzorem umarł Edgar Quinet, sławny filozof, poeta, nauczyciel, historyk i polityk. Urodził się 17 lutego 1803; uczył się naprzód w Paryżu a następnie w Heidelbergu. Ogłosił naprzód les Tablettes du Juif errant, potem przekład dzieła Herdera: Pogląd na filozofia historyi ludzkości (Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschheit), za który tak gorąco mu wieszczył z katedry sorbońskiej p. Cousin, w tej samej chwili, kiedy Michelet tłumaczył Nową naukę uczonego Vico (Principi di scienza nuova etc.). Wysłany w r. 1828 do Grecji jako członek komisji naukowej, zebrał tam dokumenta do dzieła: De la Grèce moderne et de ses rapports avec l'antiquité. Pomijamy studia jego wydane w „Revue des deux Mondes.“ Wyszedł potem sławny jego Ahasvérus, będący podług autora „historią świata, Boga w świecie, a narazie zwątpienia w świecie.“ Następują dwa poematy stanowiące epopeję demokratyczną: Napoleon i Prometeusz. W r. 1839 został mianowany profesorem literatury zagranicznej przy wydziale literackim w Lugdunie, a w r. 1842 otrzymał katedrę w kolegium francuskim, gdzie wykladał języki i literaturę Europy południowej. Wiadomo, że w tym

scy i rozumieli dobrze, i dla tego czuli wielce stanowisko tego, który iście młotem był heretyków, i dla tego kardynałstwo Hozyusza nie rzuciło żadnego zakłócenia w sprawach krajowych. Po kilku latach wreszcie Hozyusz dobrowolnie usunął się z Polski do Rzymu, oddając się zupełnie sprawom kościelnym a w stosunku do kraju na skromnym poprzestając tytule urzędowego protektora Polski i Litwy. Lat 18 będąc kardynałem, od 26 lutego 1861 do 5 sierpnia 1879 roku, posuwając się w urzędach zmieniając tytuły: S. Sabiny, S. Wawrzynia w Pane Perua, S. Pankracya, S. Klemensa i wreszcie S. Marii za Tybrem — gdzie też i ciało jego spoczywa (ob. Groby i pamiątki polskie w Rzymie 62). Porządnej, sumiennej i bezstronnej biografii Hozyusza nie mamy niestety a ze wszelkich miar godzien on jej. Najobrzeczniejsza, znana jest pióra kanonika Eichorna, ale po niemiecku, a z ocenieniem życia Hozyusza głównie jako kapłana; przecie nie mało mamy dowodów, że Hozyusz Polskę i ród Jagiellonów kochał niezmiernie i po kościele życie im i zdrowie poświęcał.

Za staraniem Stefana Batorego Stolica Apostolska dwóch mianowała dla Polski kardynałów, Jerzego Radziwiła, biskupa wileńskiego, i Andrzeja Batorego, synowca króla. Za pierwszym po dwakroć pisał król listy do Rzymu, raz 15 czerwca 1580, drugi raz z pod Pakowa 10 września 1581, ale w grudniu dopiero r. 1583 kreował Papież kardynała królewskiego z tytułem S. Syksta. Kapelusze kardynalski sam król wręczył biskupowi w kościele katedralnym wileńskim. Po śmierci Sykstusa V. kardynał Radziwiłł udał się do Rzymu, ale nim przybył już był wybrany Urban VII, który 13 tylko dni rządził kościołem. Nie zdążył i na drugi wybór do conclave, na którym obrano Papieżem Grzegorza XIV. Po dziesięciu miesiącach i ten Papież zakończył życie — nowe więc zwołano conclave, na którym i nasz Radziwiłł był obecny i wraz z św. kolegiem wybrał Papieżem Innocentego IX, a w dwa miesiące potem był na następnej conclave, na którym Klemens VIII. obrany został Papieżem. Na tym con-

clavie miał nasz kardynał kilka głosów na papieżstwo, ale tych rzekł się, i tym sposobem pono ujął się wybranie kardynała Hipolita Aldobrandini, który pod imieniem Papieża Klemensa VIII. zasiadł na tronie Papieżów.*) Udać się do Rzymu powtórnie na jubileusz r. 1600, chciał złożyć godność kardynalską i biskupią i wstąpić do klasztoru Jezuitów, ale Papież na to nie zezwolił. Tego też roku umarł w Rzymie, pochowany w kościele al Gesu (ob. Groby i pamiątki polskie str. 43). Drugim kardynałem w Polsce za Batorego był jego synowiec Andrzej — o kardynałstwo dla niego starał się więcej Zamoycki niż król sam. — Kardynałem-dykanem S. Adryana mianował go Papież Grzegorz XIII. Batory miał wtedy lat 17 dopiero — ale piękne musiał posiadać cnoty i przymioty duszy, skoro wkrótce zjednał sobie całe przywiązanie i miłość najzamożniejszego świętego męża, Karola Boromeusza, arcybiskupa medolańskiego. W r. 1588 zostawił biskupem warmińskim i otrzymałszy indygenat, przyjął warunek, że w senacie to zajmować będzie krzesło, które się z prawa należy biskupowi warmińskiemu, to jest siódme z porządku. W walce o ziemię siedmiogrodzką zakończył pełen nadziei żywot, mając lat 33, dnia 28 października 1598 r.

*) Z tej epoki ciekawo jest niezmiernie następstwo Papieżów. W ciągu roku i niespełna trzech miesięcy było 4 Papieżów. Sykstus V. umarł 27 sierpnia 1590 r., po nim 15 września 1590 r. obrany Jan Castagna pod imieniem Urbana VII, umarł 27 września tegoż roku, po nim wybrany Mikołaj z Feroni dnia 5 grudnia 1590 roku umarł 15 października 1591; po nim Jan Antoni Facchinetti, wybrany 29 października 1591 umarł 30 grudnia t. r., po nim dopiero wybrany został Aldobrandini 19 stycznia 1592 r.

Polityka milczy. Dzienniki zajmują się tylko drobnymi wypadkami lub plotkami tyczącymi się p. Buffet i dyrektora prasy w ministerstwie spraw wewnętrznych p. Augusta Léa. P. Buffet, który uparcie trzyma się swęj polityki dobitnie zachowowując, odmawia pozwolenia miśnaw konferencji nawet naukowych, fizykalnych, wszystkim republikanom, a tén bardziej zakładania nowych dzienników. Co de zawieszonych przez wzgląd na porządek moralny na prowincji organów stronnictwa demokratycznego, różne obiegają pogłoski; dzisiaj p. Buffet ma okazywać się pełnym pobłażliwości; jutro znowu jest nieprzebragany, a Communiqués spadają na wszystkie dzienniki tak obficie, jak nigdy, nawet obficie jak za sławnego pod tym względem za cesarstwa p. E. Pinard. Pociśzaną się, jak możemy, z tego niezręcznego uporu p. Buffet myśla, że go koledy nawróci, i obietnicą okólnika p. Dufaure przeciw nowym intrygom bonapartystów. Ci bowiem, mimo głosowania z 28 lutego, nie przestają podnosić sztafardę cesarstwa, a już rozpoczęli kampanię wyborczą, wyznaczając w każdym departamencie kandydatów do przyszłego senatu. I tak w Gironde mają być przedstawieni pp. Jérôme David, Hubert Delisle i Chaix d'Est Ange; w Somme pp. Jolibois, Conneau, de Septenil; w Maine-et-Loire pp. Segris, Louvet i Bourlou. Zaiste wielki czas zawałać: Caveant Consules! A jeżeli okólnik p. Dufaure będzie rzeszczył takim wołaniem,

clavie miał nasz kardynał kilka głosów na papieżstwo, ale tych rzekł się, i tym sposobem pono ujął się wybranie kardynała Hipolita Aldobrandini, który pod imieniem Papieża Klemensa VIII. zasiadł na tronie Papieżów.*) Udać się do Rzymu powtórnie na jubileusz r. 1600, chciał złożyć godność kardynalską i biskupią i wstąpić do klasztoru Jezuitów, ale Papież na to nie zezwolił. Tego też roku umarł w Rzymie, pochowany w kościele al Gesu (ob. Groby i pamiątki polskie str. 43). Drugim kardynałem w Polsce za Batorego był jego synowiec Andrzej — o kardynałstwo dla niego starał się więcej Zamoycki niż król sam. — Kardynałem-dykanem S. Adryana mianował go Papież Grzegorz XIII. Batory miał wtedy lat 17 dopiero — ale piękne musiał posiadać cnoty i przymioty duszy, skoro wkrótce zjednał sobie całe przywiązanie i miłość najzamożniejszego świętego męża, Karola Boromeusza, arcybiskupa medolańskiego. W r. 1588 zostawił biskupem warmińskim i otrzymałszy indygenat, przyjął warunek, że w senacie to zajmować będzie krzesło, które się z prawa należy biskupowi warmińskiemu, to jest siódme z porządku. W walce o ziemię siedmiogrodzką zakończył pełen nadziei żywot, mając lat 33, dnia 28 października 1598 r.

*) Z tej epoki ciekawo jest niezmiernie następstwo Papieżów. W ciągu roku i niespełna trzech miesięcy było 4 Papieżów. Sykstus V. umarł 27 sierpnia 1590 r., po nim 15 września 1590 r. obrany Jan Castagna pod imieniem Urbana VII, umarł 27 września tegoż roku, po nim wybrany Mikołaj z Feroni dnia 5 grudnia 1590 roku umarł 15 października 1591; po nim Jan Antoni Facchinetti, wybrany 29 października 1591 umarł 30 grudnia t. r., po nim dopiero wybrany został Aldobrandini 19 stycznia 1592 r.

(Dokończenie nastąpi.)

Władysław Kłosinski
uczni III. wyższej klasy gimnazjum ad
S. Marian Magd. Pogrzeb odbędzie
się w czwartek d. 1 kwietnia o godz.
10 rano w Dąbrowie kościelnej, o
czem donosi w smutku pogrzebna
matka.
[1828]

Aukcja mebli. [1824]
W piątek dnia 2 kwietnia rano od
9 godzin sprzedawane będą za zapłatą w go-
tówce w lokalu aukcyjnym przy Sapieżyńskim
placu Nr. 6 rozmaite meble jako to: ka-
napy, szafy, krzesła, komody, łóżka, zwiercia-
dła, dywany, zegarki dla panów i dam itd.
Katz, komisarz aukcyjny.

Warta i Niedziela
polecają się rodzinom chrze-
ścianskim. Dla młodszych zamo-
żnych wszelkie ułatwienia. (1818)

ECHO POZNANSKIE!
Nr. 1 co tylko opuścił prasę. Pojed. nr.
po 50 fen. sprzedaje i abonament 2 Marki
kw. przyjmują księgarnia Reyznera Wodna
ul. 15. Abon. z prowincji 3 Marki kw. przy-
jmują pocztą i ekspedycja Echa. (1819)

Lekei na skrzypcach udziela
podług metody konserwatorów muzycznych
za umiarkowanym wynagrodzeniem **Zygmunt**
Scigalski. Hotel du Nord. (1818)

Znaczne zniżenie cen
w antykwarni
E. Calliera w Poznaniu.
Demokrata polski.
Pismo polemiczne,
zasady i polityki
Tow. Demokratyczn. polskiego
Tom VII. Paryż 1845
zamiast 4 tal. za 15 sgr. (24 ark. druku)

„Na dziś”
pismo zbiorowe, poświęcone literaturze
naukow. sztuce, gospodarstwu krajo-
wemu, handlowi i przemysłowi
3 spore tomy za 1 tal. 20 sgr. zam. 5 tal.

Bank Rólniczo-Przemysłowy
Kwilecki, Potocki i Sp.
w Poznaniu
podaje niniejszem do publicznej wiadomości, iż **agen-
turę** swoją w mieście **Gnieźnie** z dniem 1 kwie-
tnia r. **zupełnie związa**, skutkiem czego uprasza
swych klientów w okolicach Gniezna zamieszkałych, aby
przesyłki zbożowe wprost do Banku koleją ekspedy-
wali i we wszystkich innych interesach wprost do
Bankiem zrosić się raczyli. (1796)
Poznań, dnia 27 marca 1875.

Z dniem 1 kwietnia r. b. występuje jako spółnik z Jeneralnego biura
stręczeń itd. istniejącego tu w Poznaniu, Klasztorna ul. No. 5 pod firmą:
Stachecki & Malder.
Stan bierny i czynny tego interesu przejmuję oddaj wyłącznie na swoje
imię i reguluje p. **Teodor Stachecki.**
W Poznaniu, 31 marca 1875. (1815)
Teodor Malder.

Stare
Dzieła polskie
lub odnoszące się do
Rzeczy polskich
kupuje po najwyższych cenach
Antykwarnia E. Calliera
w Poznaniu.
R. H. Paulcke's
Patent
Salicylsäure
Zubehörl

ochraniają przez swą siłę desinfekcyjną zęby
od psucia się (caries). Oddalają natychmiast
z ust każdy zapach niemiły i smak, zapobie-
gają osadzeniu się kamienia nie naruszając
biuynmiej ani zębów ani dziąseł.
**Kwas Salicylowy, w skutek najnow-
szego odkrycia tajn. radz. prof. Dr. Kolbe**
**w Lipsku na drodze sztu-
cznej wedle patentowanego postępowania ura-
biany, przewyższa w swej antyseptycznej sku-
teczności o wiele kwas karbolowy, nie posia-
dając jego przymiotów trujących i drażniących.**
Cena pudełka proszku do zębów 1 M.
butelki wody do ust 2 M.
Prospekt i przepis używania
bezpłatnie i franco. (1820)
Do nabycia przez **Engel-Apotheke**
w Lipsku en gros, jako też przez skład jej:
Poznań: **S. Alexander**, Sw. Marcin
NB. O kwasie Salicylowym i środkach tych
do zębów patrz **Gartenlaube** 1875 Nr. 7
i Nr. 10.

Dla szwaczek
czarne wełniane koronki
czarne jedwabne koronki
guzików, perłowe agremens
ozdoby, jedwabne sznurki
jako też wszelkie materiały do szycia
i podszewki (1808)
po najtańszych cenach u
Wilhelma Neuländer,
Rynek 60, narożnik Wrocławskiej ul.

Meidingera
patentowane
piece do pokoi,
piece
salonowe
i
regulatory
z łanego żelaza,
piece (6073)
do gotowania
gla mniejszych pomieszk.
w wielkim wyborze poleca
S. J. Auerbach.

Handel szkła szybowego
szklarnia i fabryka ram
M. Nowickiego & Grünastla
Poznań Jezuitka ul. Nr. 5.
poleca: szkło szybowe we wszelkich gatunkach. Ramy do obrazów, zwierciadeł
i fotografii Lisztów i rozety do framak. Obrazy na płótnie i na papierze.
Obrazy Matki Boskiej Częstochowskiej na płótnie i blasze. Lichtarze żelazne
całe złożone, baldachymy, chorągwie, kierce, krzyże ołtarzowe do noszenia, figury
na Bożenki cmentarne. Nadto oprawa obrazy i podejmują się wszelkich
robót szklarskich, peźlotniczych i rzeźbiarskich. (1812)

W licznie uczęszczanem źródłowiisku leczniczem
Szczawnica
rozpocznie się pora zdrojowa w dniu 20 maja. (1814)
Zamówienia na mieszkania i wody mineralne z 7 źródeł należy adresować do
zarządu zakładu zdrojowego w Szczawnicy. — Komunikacja zakładu z stacyami kolei
żelaznej w Krakowie i Bochni ułatwioną jest trzykrotnie dziennie kursującym c. k.
wozem pocztowym. —
Pisma o zdrojowisku przesyłają się bezpłatnie. —
Zarząd zakładu zdrojowego w Szczawnicy.

Ludwik Sorauer,
Poznań, Stary Rynek
Nr. 71.
Damskie peruki. **Warkocze.**
En gros **en detail.**
Szyniony. **Loki.**
Stary Rynek
Nr. 71. (1778)

Handel włosów
Ludwika Sorauer w Poznaniu,
Stary Rynek No. 71
sprzedaje warkocze, szyniony, loki i peruki damskie, łańcuszki z włosów i
bransoletki, po uderzająco tanich cenach, a zwraca uwagę szanownej Publi-
czności na to, że handel od 8 rano do 8 godz. wieczorem jest otwarty.

LIEBIG'S COMPANY
wyskok mięsny
z FRAY-BENTOS [Ameryka poł.]
Cztery złote medale — Paryż 1867 (2), Havre 1868,
Moskwa 1872.
Trzy dyplomy honorowe — Amsterdam 1869, Paryż 1872,
WIEDEN 1873.
Dyplom „Hors Concours“ Lugdun 1872.

Tylko prawdziwy jeżeli na etykiecie każdego garnka
znajduje się nazwisko **Liebig** w niebieskim kolorze.
—||— (114)
Skład hurtowy u korespondenta Towarzystwa
p. Alfonsa Peltesohn w Poznaniu.
Do nabycia we wszystkich handlach korzeni i łakoci jako
też w aptekach i u drogistów.

MIGRAINES ET NEURALGIES
PAULLINIA-FOURNIER
Od 1840 r. jest środkiem przeciw **NEURALGIOM, GASTRALGIOM**
a szczególniej **MIGRENOM** i gwałtownym bólowi głowy, do uśmierzania których
w pięciu minutach wystarcza jedna paczka. Jest to środek specyficzny przeciw dolegli-
wości **nerwowym i wyniszczeniu**. Działanie jej sprawdzone zostało tak
w prywatnych domach jak i w szpitalach i potwierdzone przez lekarzy fakultetu medy-
cznego paryskiego, a mianowicie pp. Trousseau, Griseolle, Cruveilhier, Hu-
guier, Monod, Barthez etc. (8)
N. B. Wystrzegać się fałszerstwa i naśladowictw, które są tem liczniejsze, im
większego nabywa powodzenia ten środek.
Główny skład w aptece p. E. Fournier et Comp. przy ulicy de Londres No 15.
w Paryżu; w Poznaniu w aptece **Dra Mankiewicza.**

ASTMY
Duszność, chrypka, katar, zad-
wionie i wszelkie cierpienia kanałów odda-
chowych ustępują po użyciu Rurek anti-
matycznych p. Levasseura, 19 rue de
Moulaie w Paryżu. [1]
Dostać można: w Poznaniu w aptece p.
Mankiewicza, w Warszawie w składzie
warów aptecznych pp. Gallego i Spiessa.

Cygaretki indyjskie
[Canabis indica]
pp. Grimault & Comp.,
aptekarzy w Paryżu.
Wszelkie środki aż do dziś uży-
wane przeciw astmom, w jakiejby nie
były formie i postaci, miały za pod-
stawę belladonnę, stramonium, nikotynę
albo opium.
Niedawne doświadczenia dokonane
w Niemczech a powtórzone w Francji
przekonały, że konopie indyjskie z Ben-
galu (Canabis indica) posiadają wła-
sności skuteczne do zawiązania przeciw
tęj słabości, jak również przeciw kaszlowi
nerwowym, suchotom gardlanym, zaka-
rzeniu, ochrypłości i utracie głosu,
niewralgiom twarzy i bezsenności.
Dostać można w Poznaniu
w aptece p. **Dra Mankiewicza**
w Warszawie w składzie
materiałów aptecznych pp. Mrozo-
wskiego, Gallego i Spiessa. (6)

NEURALGIE
wszelkie cierpie-
nia nerwowe,
każdej chwili ustę-
pują po użyciu pigu-
łek anti-nerwalgij-
nych dra CRONIER. Skład w Paryżu w
aptece p. Levasseur, rue de la Monnaie 19,
w Poznaniu w aptece **Dra Mankiewi-
cza**, w Warszawie w składzie towarów
aptecznych pp. Gallego i Spiessa. (9)

PAPIER WLINSI
Znakomite powodzenie tego środka zależy
od jego własności sprządzania na powierzch-
nię ciała zapalen i irytacji, które dotknęły
najżywniejsze organy; tym sposobem prze-
ciaga on chorobę na części ciała mniej deli-
katne i daje większą łatwość uleczenia takowej.
Najznakomitsi lekarze zalecają go przeciw
katarom, niezbytowi, oskrzeli, cho-
robom gardlanym, gośćcowi, bólowi w
krzyżach etc. (12)
Użycie tego papieru bardzo proste, jedynie
przyłożenie wystarcza często i pozostawia
tylko lekkie swędzenie. — Cena pudełka 1
f. 50 c. w Paryżu.
Skład główny w Paryżu u p. Wilsin
przy ulicy Seine 31.
W Poznaniu w aptece p. **Manki-
ewicza**, w Warszawie w aptece p. **Kamila Sicz-
putowskiego.**

EAU DE MELISSE DE CARMES,
Pana Boyer w Paryżu.
woda z rośliny zwanej Miodownikiem
Karmelickim, nagrodzona medalem
na Powszechnej Wystawie w Londynie
w r. 1862.
Środek ten powszechnie znany i uży-
wany w Paryżu przeciw cholerze, apopleksji,
spazmizmom, zemdleniu, migrenom, bolesci i
ranieciu w żołądku, niestrawności itp.
Skład główny w Paryżu u p. Boyer i,
przy ulicy Taranne Nr. 14, — w Poznaniu
w aptece **Dra Mankiewicza.** (20)

HYDROCLYSE
nowa klyzopompa wydoskonalona o ciągłym
wytrysku,
jedyna jaka istnieje bez tłoczni i bez sprężyny.
Zamknięta w małym pudełeczku, bardzo wy-
godna w podróży. Cena dostępna. W Pa-
ryżu u wynalazcy p. Naudinat, rue de Jouy
7, w Warszawie w skł. mat. apt. pp. Gallego i
Ludw. Spiessa, w Poznaniu w apt. **Dra Manki-
ewicza.** (21)
Dominium **Orłowo** pod Inowro-
cławiem sprzedaje
ang. Victoria
kartofle
do sadzenia.
Są one bardzo plenne, smaczne i
białe.

Dla dam
wachlarze promieniste
parasolki, rękawiczki, szaliki
po jak najtańszych cenach u
Wilh. Neuländer
Rynek 60, narożnik Wrocławskiej ul.
Trzeci transport prawów. (1818)

Lucerny
w wymienionem ziarnie, odebrał
leca po nader przystępnej cenie
A. Bakowski
Wrocławska ulica No.
obok apteki Elsenau.
(1825)

Wykę do siewu
poleca
Naumann Werner
Wełnę grubą
kupuje i prosi o oferty z pro-
S. A. Krueger
Poznań, Fryderykowska ulica
W Rexinie p. Praust
Gdańskiem są szlachetne brejle
buhaje,
wielkie, szerokie, wełniste tryki-
tęz 50 maciorek z owczym
rodowój, która w Bremie otrzymała
pierwszą i drugą nagrodę, do sprze-
Max Bertram

Jeziorki
pod Bukim
małą
zrebakó
1, 2 i 3 lata mających i 70
trzciny
à 2 talary na sprzedaż
Poszukuje się
dyrektorki strojów
od 1 kwietnia r. b., takiej która
dzielnie jest w stanie pracować
Może się zgłosić listownie
poście restante **Torun.**

Des leçons de Français
et de conversation française
donne un Français à des prix modérés
Place Guillaume Nr. 16, 11, au
de la cour.
Studentów na stancję przy
Igo kwaterach r. b. (1823)
Chłopca do posłu-
poszukuje pod korzystnymi warunkami
tychmiast **handel cygar**
S. Witkowski
Wilhelmska ulica 8.

Jeziorki pod
k i e m. Miejs
pisarza i gospod
zajęte.
Teatr amatorski
w Kostrzynie
dnia 4go kwietnia roku
na cel dobroczynny.
Odegrane będą dwie sztuki
1.
2.

Polowanie na me
Ulica nad Wisł
Początek o godz. 7.
Biletów nabyć można u pp.
niecznego i Maciejewskiego.

Kurs papierów na giełdach berlińskiej i poznańskiej.											
Berlin, 30 marca.											
Niemieckie papiery.											
Prusk. poz. ukonsolid.	4 1/2	105.30 p.	Wrocł. prow. weksl.	4	— p.	Brzesko-graj. aka	5	43.25 p.	A B eryk. pożycz. nowa	5	99.30 p.
dito dito	4	99. p.	dito wekslowy	4	72.50 p.	halcyjska Karol Lud.	5	104.50-25 p.	dito francuzka	5	103. p.
Oblięgi długu państwa	3 1/2	90.75 p.	Jentr. bank budowl.	5	52.25 p.	Halls-zóraw-gube ak.	5	24.20 p.	Rumuńska pożyczka	5	105.80 p.
Prem. poz. państwa z 1855	3 1/2	137.25 p.	Niemiec. bank hyp. w	4	102.30 p.	Kolój Rudolfa	4	65.50 p.	Moneta w złocie, srebrze i papierach.		
Lisy zast. waschodnio-pruskie	3 1/2	87. p.	Meiningen.	4	78 p.	Marchijsko-poznańska	4	27.50 p.			
dito	4 1/2	96.20 p.	Niem. bank Union.	4	174. p.	Górnoszlaz. kol. lit. A.C.	3 1/2	146. p.			
dito	4 1/2	102. p.	Stowarzysz. dyskont.	4	110.25 p.	dito lit.B.	3 1/2	184.50 p.			
List. zast. pozn. (nowe)	4	94.40 p.	Kwileckiego Sp. bank	5	60. n.	Austr.-franc. kolój pań.	5	566.64 p.	Napoleonsdory		
dito dło szląskie	3 1/2	— p.	Meinigski bank kredyt.	4	92.90 p.	Austr. póln. zachodnia	5	262 p.	Imperyaly		
dito lit. A.	4	— p.	Austryaak. zakł. kred.	5	435.36-34 p.	dito pol. państwa (Lomb.)	5	256.55 p.	Dolary		
dito nowe	4	100.90 z.	Austr.-niemiecki bank	4	86.75 p.	Wschodnio-pruska kol.	4	43. p.	Austriyaak. noty bank.		
Zachodnio-pruskie	3 1/2	86.70 p.	Wschodnio-niem. bank	5	78. p.	pólnodniowa	4	43. p.	Rosyjskie noty bank.		
dito	4	95. p.	dito dło produk.	5	— z.	Kol. po praw. brz. Odrę	5	112. p.	Francuskie noty bank.		
dito II serya	5	105 p.	Poznański bank prowinc.	4	107.40 p.	Rumuńska kolój	5	55. p.	Dyskonte wekslowe		
dito nowe	4	94. p.	Pruski bank	4 1/2	153.50 p.	Rosyjska kolój państw.	5	108.75 p.	dito lombardowe		
dito	4 1/2	101.80 p.	Prowincjonal. stowarz.	5	80.50 p.	Starogardzko-poznański	4 1/2	100.90 p.			
Lisy rent. pozn. (nowe)	4	96.30 p.	dyskont.	4	105.25 p.	Warszawsko-bydgoski	4	— p.	Poznań, 31 marca.		
dito pruskie	4	97. p.	Szląskie stowarz. bank.	4	105.25 p.	Warszawsko-wiedeński	5	256.50 p.	Listy rentowe i zastawne.		
dito szląskie	4	97. z.	Akoye przemysłowe.			Berliński-póln. z pr. p.	5	9. p.	Pozn. lisy zastawne		
						Berliński kantor drzew.	4	84. z.	Nowe lisy zastawne		
						Stowarzysz. immol.	4	91.75 p.	Lisy rentowe pozn.		
						Dortmund Union (stare)	5	27.25 p.	Prowinc. obligacye		
						Huty Hoerder	5	69. p.	Powiatowe obligacye		
						dito Laura	5	117.25 p.	Powiatowe obligacye		
						dito Lauchhammer	5	40.50 p.	Obligacye miejskie		
						dito Marienhütte	5	55. p.	dito		
						dito Massener	4	43.50 p.	Szląskie lisy zastawne		
						dito Redenhütte	5	22.50 p.	Szląskie lisy rent.		
						Berlin. Passage.	6	28.59 p.			
						Akoye bankowe.			Akoye bankowe.		
						Akoye zastawne i obligacye kolei żelaznych.			Akoye bankowe.		
Bergsko-march. bank	4	77 p.	Berliński stowarz. bank	5	84. p.	Austr. renta srebr.	4 1/2	69.40 p.	Pozn. lisy zastawne	3 1/2	98.50
dito - dito kasowe	4	— p.	dito - dito kasowe	4	— p.	dito papier.	4 1/2	65.0 p.	Nowe lisy zastawne	4	95.
Berliński bank lombard	5	— p.	Wrocław. bank dyskont.	4	86. p.	dito losy z 1854.	4	114. z.	Lisy rentowe pozn.	4	97.25
						dito losy z 1858.	fr.	364. p.	Prowinc. obligacye	5	100
						dito losy z 1860.	fr.	119.50 p.	Powiatowe obligacye	5	101.10
						dito losy z 1864.	fr.	308. p.	Powiatowe obligacye	4 1/2	98.50
						Rosyjsk. poz. prem. 1864	5	173. p.	Obligacye miejskie	4	—
						dito dło 1866	5	169. p.	dito	4	—
						Rosyjsk. pols. obligacye	4	89.10 p.	Szląskie lisy zastawne	3 1/2	95.
						skarbowe	4	89.90 p.	Szląskie lisy rent.	4	—
						Pols. lisy zast. III em.	4	81.25 p.	Akoye bankowe.		
						dito nowe	5	70.20 z.	Berl. stowarz. bank.	4	89
						dito likwidacyjn.	4	99. p.	dito dysk. komand.	5	168
						Ameryk. pożycz. 1862	5	101.70 p.			
						Ameryk. pożycz. 1865	6	101.70 p.			

Wrocł. bank dysk.											
dito dito wekslowy											
Kwilecki, Potocki i Sp.											
Meiningski bank krep.											
Niemiec. bank hipot. w											
Meiningen.											
Wschod.-niem. bank											
dito produk.											
Austr. zakład kredyt.											
Pozn. bank prowinc.											
Szląskie stowarz. bank.											
Zagraniczne papiery.											
Amer. poz. 1852											
dito 1855											
Włoska renta											
dito akoye tytun.											
dito obligacye tyt.											
Austr. noty bank.											
dito renta papierowa											
Austr. renta srebrna											
Pols. lik. lisy											
Ros. lisy zast. na gr.											
Ros.-amer.-poz. z 1870											
dito 1871											
Ros. noty bank.											
Akoye przemysłowe.											
Centr. bank bud. Berlin.											
Berliń. kantor drzewa.											
Huty Koerder											
Stowarzysz. immobil.											
Huty Lauchhammer											
dito Laura											
dito Marienhütte											
Pozn. bro. (Feldschloss)											
dito bank budowl.											
Huty Redenhütte											